

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต3
The Relationship between the Academic Administration and School
Educational Effectiveness in the Mae Salong Nai Educational Development
Network under the Office of the Chiang Rai
Primary Educational Service Area 3

สมเกียรติ กิตติคำ¹ เชตศักดิ์ ศุภโสภณ² วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์³

Sakaoduean Saenthiya, Cherdasak Suphasophon, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต3 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต3 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ค่าเฉลี่ยระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.851$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงานวิชาการ; ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research aimed to: (1) examine the level of academic administration in the Mae Salong Nai educational development network under the office of the Chiang Rai primary educational service area 3, (2) examine l their effectiveness, and (3)

Received: 2025-09-01 Revised: 2025-09-15 Accepted: 2025-09-18

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: Somkiatkitikham@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: CherdasakSu @gmail.com

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: Dr.W.siririth@gmail.com

examine the relationship between the level of academic administration and their effectiveness. The sample group consisted of 126 teachers. The research instruments were the questionnaire of the academic administration level and the school effectiveness. The statistical tools used in the data analysis were mean, standard deviation and Pearson correlation coefficient.

The results of the research found that: 1) the level of academic administration in the educational development network was overall at a high level. 2) The overall effectiveness was at high level. Also, 3) The relationship between the level of academic administration and effectiveness in the Mae Salong Nai educational development network was positively related and at a very high level ($r = 0.851$), with statistical significance at the .01 level.

Keywords: academic administration; effectiveness in educational institutions

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ตามความในมาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29)

สำหรับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานหรือบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอน การดำเนินงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล การประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ดังนั้น งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้านอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาจมีการกำหนดขอบข่ายของการบริหารไปตามสภาพบริบทของโรงเรียน (ลลิตา แสนสุข, 2566: 73-74)

ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา นั้นหมายถึงระดับความสามารถของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ความรู้ ทักษะ ในการจัดการบุคลากรภายในโรงเรียน ครูและผู้บริหารมีความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และผู้บริหารมีความสามารถพัฒนาโรงเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ตามเป้าหมาย (ปรัชญา ตระกูลย์ไธ, 2565: 31) ซึ่งผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 2) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา 3) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 4) ความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง และ 5) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มี

ทัศนคติทางบวก ดังนั้น ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา เพราะว่าการที่สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการมีประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งหากบริหารจัดการแล้วไม่ประสบความสำเร็จและไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ก็มิผลทำให้สถานศึกษา ไม่สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ (สุรวุฒิ สุขบัติ, 2565: 41)

สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 10 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 185 คน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพที่เท่าเทียมกัน จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการสอบระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2567) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนทำให้เห็นถึงปัญหาในด้านการศึกษาที่ต้องพัฒนาและหาทางแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้นต่อไป สภาพเช่นนี้ อาจสรุปได้ว่าเกิดจากการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้งทางด้าน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศ การศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นผลทำให้การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งถือเป็นหลักประกันสำคัญที่สุดที่ทำให้สถานศึกษา ให้มีความมั่นคงและมีคุณภาพ คือ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการพิจารณาว่าสถานศึกษาจะมีมาตรฐานการศึกษามากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล การประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาซึ่งสังเคราะห์เอกสารของนาซีปะห์ บาสะคีรี (2564), นุติดา บุญหาญ (2565), อีรณพัชร ร้อยดาพันธ์ (2565), นัญจิรภรณ์ ไชรัมย์ (2566), ลลิตา แสนสุข (2566), มุณา หัสมา (2567), ภาควณิ เจริญศรี (2567) และณัฐวงศ์ วังแก้ว (2567) ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้จากการสังเคราะห์เอกสารของ ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562), กนกพร หมื่นเที่ยง (2563), พรเทพ เหมรณนธ์ (2564), ปรัชญา ตระกูลย์ไธ (2565), ธัญญพัทธ์ ปวงแก้ว (2566), สุธารส ไชยศิลป์ (2566), อายนา จินตรา (2566) และกุลธิดา ศักดิ์บุญกุล (2567) ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 2) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา 3) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 4) ความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง และ 5) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 10 โรงเรียน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 185 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 10 โรงเรียน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 126 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie and Morgan (1970)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 10 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ ด้านการวัดผล การประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 5 ข้อ ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 5 ข้อ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและ

พัฒนาสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก จำนวน 6 ข้อ และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู จำนวน 6 ข้อ โดยใช้แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย เพื่อนำไปใช้ติดต่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือจากครูผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

3.2 จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form

3.3 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมจำนวนทั้งหมด 126 คน โดยตอบแบบสอบถามผ่าน Google form ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่าง 1 มกราคม 2568-30 มีนาคม 2568

3.4 เก็บรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และ ค่าร้อยละ

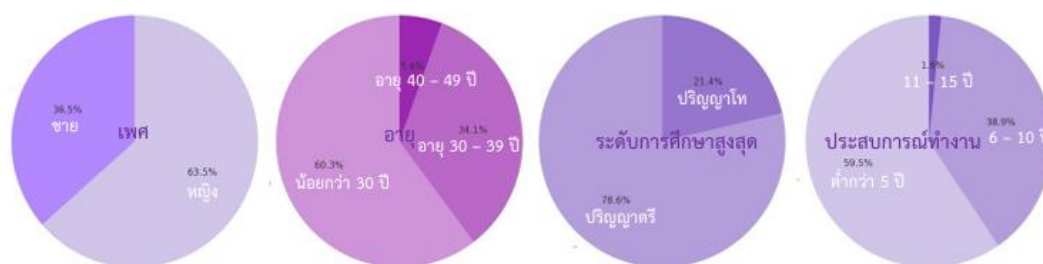
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2557: 102)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2557: 102)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สถิติที่ใช้คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 80 คน คิดเป็น ร้อยละ 63.5 ส่วนมากมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 และประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 ตามลำดับ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ภาพรวมของระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.51) รองลงมา คือ ด้านการวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.47) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.43) และ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.49) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวม ($n = 126$) และรายด้าน

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.47	0.51	มาก	4
2	ด้านการวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.50	0.47	มากที่สุด	2
3	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.51	0.51	มากที่สุด	1
4	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.50	0.43	มากที่สุด	3
5	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.41	0.49	มาก	5
	ภาพรวม	4.48	0.42	มาก	

3. ภาพรวมของระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.50) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.43) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.45) และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.46) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.52) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (n = 126) และรายด้าน

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง	4.38	0.52	มาก	5
2	ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.53	0.50	มากที่สุด	1
3	ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.50	0.45	มากที่สุด	3
4	ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.51	0.43	มากที่สุด	2
5	ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.50	0.46	มากที่สุด	4
	ภาพรวม	4.48	0.44	มาก	

4. ระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (x_{tot}) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (y_{tot}) ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ระดับสูงมาก ($r = 0.851$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวม (n = 126)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (y_{tot})	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (x_1)	.801**	สูงมาก
ด้านการวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (x_2)	.715**	สูง
ด้านการนิเทศการศึกษา (x_3)	.686**	สูง
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (x_4)	.813**	สูงมาก
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (x_5)	.793**	สูง
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (x_{tot})	.851**	สูงมาก

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลตามประเด็นที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการศึกษาสภาพปัญหาและสภาพความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน รวมไปถึงมีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นำไปสู่การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยอิงจากหลักสูตรสถานศึกษา สร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาจากผู้บริหาร แบบร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรจึงทำให้เกิดการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาซีบะห์ บาอะคีรี (2564) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นูริดา บุญหาญ (2565) ซึ่งพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุนา หัสมา (2567) ซึ่ง พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาคภูมิ เจริญศรี (2566) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการประชุมวางแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ครูมีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการสอน ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลักดันให้ครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาวิชาและคุณธรรมอย่างเหมาะสม รวมไปถึงผู้บริหารและครูสามารถร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมครูสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมแสดงออกในทางที่ดีงามเป็นตัวอย่างที่ดี มีทัศนคติทางบวก มองโลกในแง่ดี ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ โดยมีทักษะแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองต่อเนื่อง รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมไปถึงผู้บริหารสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรัชญา ตระกูลยี่ไธ (2565) ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรวุฒิ สุขบัติ (2565) ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญพัทธ์ ปวงแก้ว (2565) ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

สุธารส ไชยศิลป์ (2566) ซึ่ง พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่าย พัฒนาการศึกษแม่สองใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก พบว่า ทุกด้านของการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยมีการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ อย่างเหมาะสม ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาจัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษามี กระบวนการนิเทศทางวิชาการ ภายในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย มีคุณภาพทั่วถึงและมีความ ต่อเนื่อง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหา สารและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ปลูกฝังคุณธรรมตามความเหมาะสม ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนและติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงกมล ปดคามินทร์ (2560) ซึ่ง พบว่า การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05. และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิชิตยา ภิระบัน (2561) ซึ่ง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบว่าองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สัมพันธ์กับประสิทธิภาพของ สถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปใช้อ้างอิง การพัฒนาส่งเสริมให้มีการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาที่เป็นระบบ จะทำให้ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สองใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษา ควรมีแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชัดเจน จัดทำเอกสาร หลักฐาน แหล่งที่มาของการพัฒนา

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ต่อไป

1.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้น ควรที่จะต้องให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ต่อไป

1.3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 มีระดับความสัมพันธ์ สูงมาก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลภายในสถานศึกษา โดยมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรที่จะต้องมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษากับสถานศึกษาในสังกัดอื่น

2.2 ควรที่จะต้องมีการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกพร หมั่นเที่ยง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.
- กุลธิดา ศักดิ์บุญกุล. (2567). Soft Skills ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐวงศ์ วังแก้ว. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรูเชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ดวงกมล ปถคามินทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญญพัทธ์ ปวงแก้ว. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธิตยา ภิระบัน. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธีรธันพชร ร้อยดาพันธ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐจิรภรณ์ ไชรัศมี. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นาซีปะห์ บาอะคีรี. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นุธิดา บุญหาญ. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2557). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา ตระกูลย์ไธ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พรเทพ เหมรณนธ์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภาคภูมิ เจริญศรี. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- มูนา หัสมา. (2567). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. สรรนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.**
- ลลิตา แสนสุข. (2566). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2567). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET). กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.**
- สุธาส ไชยศิลป์. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.**
- สุรุฒิ สุขบัติ. (2565). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- อายนา จินตรา. (2566). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities.** Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607–610.